

**WIEM
W CO WIERZĘ**

JEAN LEGREZ OP
WIEM
W CO WIERZĘ

CREDO WYJAŚNIONE

Przełożyły
Helena Sobieraj, Dorota Zańko

dominikanie.pl

Tytuł oryginału
Le Credo expliqué

©2014, Groupe Artège, Éditions Artège, 10, rue Mercoeur – 75011 Paris
9, espace Méditerranée – 66000 Perpignan, www.artege.fr

© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo W drodze, 2019

Redaktorki prowadzące
Lidia Kozłowska, Ewa Kubiak

Redakcja
Paulina Jeske-Choińska

Korekta
Agnieszka Czapczyk, Paulina Jeske-Choińska

Skład i łamanie
Teodor Jeske-Choiński

Redakcja techniczna
Krzysztof Lorczyk OP

Projekt okładki i stron tytułowych
Krzysztof Lorczyk OP

ISBN 978-83-7906-239-3

Wydawnictwo Polskiej Prowincji Dominikanów W drodze sp. z o.o.

Wydanie I, 2019

ul. Kościuszki 99, 61-716 Poznań
tel. 61 852 39 62, faks 61 850 17 82
sprzedaz@wdrodze.pl www.wdrodze.pl

Druk i oprawa: Drukarnia TECHNET, Kraków
Wydrukowano na papierze Munken Print White 80g, vol. 1,8

PRZEDMOWA

Ogłaszając Rok Wiary¹, Benedykt XVI napisał: „Z tej radosnej okazji pragnę zachęcić braci biskupów całego świata, żeby zjednoczyli się z Następcą Piotra w tym czasie duchowej łaski, jaki daje nam Pan, by upamiętnić cenny dar wiary”. Następnie zaznaczył: „Chcemy obchodzić ten Rok Wiary w sposób godny i owocny. Trzeba zintensyfikować refleksję na temat wiary, aby pomóc wszystkim wierzącym w Chrystusa w stawaniu się bardziej świadomymi i ożywić ich przywiązanie do Ewangelii, zwłaszcza w okresie głębokich przemian, jaki ludzkość przeżywa obecnie”².

Chcąc odpowiedzieć na to zaproszenie „wikariusza Chrystusa na ziemi”, postanowiłem, pośród innych inicjatyw podjętych w związku z Rokiem Wiary, przedstawić mieszkańcom diecezji Albi, której jestem biskupem, prosty wykład wiary Kościoła, zakorzeniony w *Kate-*

¹ Rok Wiary trwał od 11 października 2012 do 24 listopada 2013 roku.

² Zob. List apostolski *Porta fidei* (*Podwoje wiary*) z dnia 11 października 2011 roku, nr 8.

*chizmie Kościoła katolickiego i Youcacie*³. W książce tej zebrane są artykuły, które ukazały się w przeglądzie diecezjalnym w trakcie Roku Wiary. Moim zamiarem było przybliżenie wiernym i tym wszystkim, którzy poszukują Boga, treści wiary Kościoła i wzbudzenie w nich pragnienia pogłębienia swojej wiedzy przez zachęcanie ich do czytania *Katechizmu Kościoła katolickiego*. Aby wybrać drogę pójścia za Chrystusem i mieć udział w zbawieniu, jakie uzyskał dla nas przez swoją mękę, trzeba najpierw poznać to, co wyznają chrześcijanie od początków Kościoła i za co przez dwadzieścia wieków oddawało – i ciągle jeszcze oddaje – życie tylu męczenników.

Inicjując Rok Wiary, Benedykt XVI przypominał: „znajomość treści wiary jest istotna, by wydać swą zgodę, to znaczy aby w pełni, rozumem i wolą, zgadzać się z tym, co proponuje Kościół. Znajomość wiary wprowadza w pełnię tajemnicy zbawczej objawionej przez Boga. Udzielona zgoda oznacza więc, że kiedy się wierzy, w sposób wolny przyjmuje się całą tajemnicę wiary, bo

³ *Youcat* to katechizm Kościoła katolickiego w wersji dla młodzieży, który ukazał się podczas Świątowych Dni Młodzieży w Madrycie w 2011 roku z inicjatywy papieża Benedykta XVI.

gwarantem jej prawdy jest sam Bóg, który objawia się i pozwala poznać swą tajemnicę miłości”⁴. To światło wiary musimy przyjąć w sposób dobrowolny, a wtedy rozum nasz zyska nadzwyczajną wolność. Poznanie *Credo* Kościoła, które jest w pełnym tego słowa znaczeniu streszczeniem całości objawienia biblijnego, pozwoli nam doświadczyć słów Jezusa: „poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli” (J 8,32)⁵.

Dzięki łasce poznanie to stanie się nie tylko intelektualnym przyswojeniem sobie pięknych ideałów, lecz będzie nas także prowadzić do Boga Trójjedynego poprzez codzienne poszukiwanie osobistego spotkania z Jezusem Chrystusem Zmartwychwstałym, Zbawicielem wszystkich ludzi. W swojej pięknej adhortacji apostołskiej *Evangelii gaudium* papież Franciszek zauważa: „Stajemy się w pełni ludzcy, gdy przekraczamy nasze ludzkie ograniczenia, gdy pozwalamy Bogu poprowadzić się poza nas samych, aby dotrzeć do naszej prawdziwej istoty. W tym tkwi źródło działalności ewangelizacyjnej. Jeśli bowiem ktoś przyjął tę miłość przywracającą mu

⁴ Zob. *Porta fidei*, nr 10.

⁵ Cytaty bilijne pochodzą z *Biblii Tysiąclecia Online*, Pallottinum, Poznań 2003.

sens życia, czyż może powstrzymać pragnienie przekazania jej innym?”⁶.

Jeśli ta skromna praca mogłaby pomóc tym, którzy poszukują Boga, w lepszym poznaniu Go i gdyby uzdolniła ich do mówienia o Nim, tak by inni też mogli Go poznać i pokochać, osiągnąłbym cel wyznaczony przez Benedykta XVI: podzielenie się „cennym darem wiary”. Niech radość wiary rozlewa się w wielu sercach – tak modłę się do Boga za tych, którzy czytać będą tę książeczkę. Aby dzięki temu oni z kolei umieli głosić „Boże cuda”!

Jean Legrez OP,
arcybiskup Albi,
w Święto Podwyższenia Krzyża,
14 września 2014 roku

⁶ *Evangelii gaudium*, z dnia 24 stycznia 2013 roku, nr 8.

Niech twoje „Wyznanie wiary” będzie dla ciebie jakby zwierciadłem. Przeglądaj się w nim, by zobaczyć, czy wierzysz w to wszystko, co wypowiadasz. I każdego dnia raduj się swoją wiarą⁷.

św. Augustyn

⁷ Cyt. za: Henry Libersat, *Wyznanie wiary. Duchowy wzrost w oparciu o Katechizm Kościoła Katolickiego*, przeł. M. Czekański, Wydawnictwo M, Kraków 2001, s. 95.

SKŁAD APOSTOLSKI

Wierzę w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, i w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedynego, Pana naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny. Umęczon pod Ponckim Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion. Zstąpił do piekieł. Trzeciego dnia zmartwychwstał, wstąpił na niebiosą, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego. Stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.

ROZDZIAŁ I

Wierzę

Zawsze kiedy wyznajemy wiarę Kościoła, odmawiając Skład Apostolski lub, bardziej rozwinięty, Symbol Nicejsko-Konstantynopolitański, zaczynamy od słów: „Wierzę”. Wierzyć to ufać. Chryścijanie wyznają: „Jestem wierzący” lub „Wierzę w Boga”.

Ufać komuś to wejść z nim w relację wewnętrzną komunii, jak w przyjaźni lub miłości małżeńskiej. „Być wierzącym” to „mieć wiarę”. „Wiara jest osobowym przyłgnięciem całego człowieka do Boga, który się objawia. Obejmuje ona przyłgnięcie rozumu i woli do tego, co Bóg objawił o sobie przez swoje czyny i słowa” (KKK⁸ 176).

To wolne i osobowe przyłgnięcie wymaga pomocy Boga. To On uzdalnia człowieka do tego, by Mu ufał. Duch Święty porusza z kolei serca i udziela „wszystkim słodyczy w uznawaniu i dawaniu wiary prawdzie” (KKK 153). O ile wiara jest łaską, jest też aktem woli człowieka, który w żaden sposób nie jest sprzeczny z rozumem.

⁸ *Katechizm Kościoła katolickiego.*

Wierzyć pomagają człowiekowi również znaki: do objawienia w dosłownym znaczeniu dołączają się cuda Chrystusa i świętych oraz rozrastanie się Kościoła i jego świętość w dziejach, kiedy to w każdym pokoleniu pojawiały się nowe postacie Bożych ludzi. Słowo Boga przekracza granice rozumu i doświadczenia każdego człowieka, daje jednak większe światło niż światło rozumu.

Zaufanie jest zawsze ryzykowne i często trudne. Kardynał Newman mawiał: „Dziesięć tysięcy trudności nie powoduje jednej wątpliwości”. Wierzyć to szukać zrozumienia, rozpoznawać zarysy objawienia, które stają się coraz wyraźniejsze, a rozum i serce chcą do nich przylgnąć. Święty Augustyn wyznawał: „Wierzę, aby rozumieć, i rozumiem, aby głębiej wierzyć”. Ważna jest też świadomość, że: „Nierozwiązywalna sprzeczność między wiarą a naukami przyrodniczymi nie istnieje, ponieważ nie może istnieć podwójna prawda. Nie może być mowy o prawdzie wiary, która stanowiłaby konkurencję dla prawdy nauki. Istnieje tylko jedna prawda, na której opiera się zarówno wiara, jak i rozum. (...) Wiara przypomina naukom przyrodniczym o tym, żeby nie zajmowały pozycji Boga i by służyły stworzeniu. Nauki przyrodnicze muszą respektować godność osoby ludzkiej” (*Youcat* 23).

Wreszcie, o ile wiara jest aktem absolutnie osobistym, jest ona w takim samym stopniu aktem Kościoła. „Pojedynczy wierzący dobrowolnie zgadza się z »wierzymy« Kościoła” (*Youcat* 24). Każdy otrzymuje wiarę od Kościoła. Wiara wspólnoty bezustannie wzbogaca moją wiarę, podobnie jak moja wiara wzmacnia wiarę innych albo wręcz daje jej początek. Wiara chrześcijanina jest zawsze „podzielaniem wspólnych przekonań”.

„Tę wiarę, którą otrzymaliśmy od Kościoła – pisze św. Ireneusz – zachowujemy troskliwie, ponieważ nieustannie, pod działaniem Ducha Bożego, odmładza się ona jak cenny depozyt zamknięty we wspaniałym naczyniu i odmładza naczynie, które ją zawiera”⁹ (KKK 175).

⁹ Św. Ireneusz, *Adversus haereses*, III, 24, 1.